

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี

ทรายทอง เลิศเปียง*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง จำนวน 130 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ โดยพฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม สำหรับด้านความจำเป็นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารภาระหนี้สิน อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลของบันทึกบัญชีส่วนบุคคลพบว่า ในระยะเวลา 1 เดือนรายรับส่วนใหญ่มาจาก รับเงินจากผู้ปกครอง อันดับสองจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และรายได้จากการทำงานพิเศษเป็นอันดับสุดท้าย รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้ และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาของรายรับจำนวน ร้อยละ 100 มีรายจ่ายจำนวนร้อยละ 95.20 คงเหลือเงินออม ร้อยละ 4.80

คำสำคัญ: การวางแผนการเงินส่วนบุคคล, การทำบัญชีส่วนบุคคล, พฤติกรรมการใช้เงิน

* อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี ลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ประเทศไทย

Behavior in Personal Financial Planning of the Students Majoring in Accounting, Faculty of Business Administration, Lampang College of Commerce and Technology

Saithong Lertpiang^{*}**Abstract**

The purpose of this research was to study behavior in personal financial planning of the students majoring in accounting, Faculty of Business Administration, Lampang College of Commerce and Technology. The population were 130 students. Data were analyzed by using descriptive statistics which were frequency, percentage, average and standard deviation. The major findings revealed that the spending behavior of students as a whole was at the medium level. The behavior of spending on education came first, followed by recreational social activities, whereas basic needs came last.

The results of the research of personal financial planning found that, overall it was at the average level. When considered by each aspect, expected targeting was at the highest level. Planning for money / changing of work was at the high level. Saving the money, and The time allocated for understanding of the investment and management of reliability were at the lowest level. And the study of personal accounts found for 1 month revenues mainly came from parents. Second was from loans for education and income from extra work came last. Most expenses were for food and for education. Other expenses were for the vehicle, accommodation fees, telephone bill, daily things for use and medical fee respectively. From the revenue of 100 percent and the expenditure of 95.20 percent, the remaining would be 4.80 percent savings.

Keywords: Personal Financial Planning, The personal account, Spending habits

^{*} Lecturer in Department of Accounting in Lampang Inter Tech College, Lampang Province, Thailand

E-mail: sai2514@hotmail.com

บทนำ

บุคคลใดมีการวางแผนทางการเงินที่ดี ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงในการดำเนินชีวิต และมีอิสรภาพทางการเงินอย่างยั่งยืน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะช่วยจัดการกับ “เงิน” ไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต แต่จะช่วยจัดการกับ “เงิน” ให้เป็นเครื่องมือสนับสนุนชีวิตไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้บุคคลนั้นมีการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ไม่เดือดร้อนเพราะเหตุที่เกิดจาก “เงิน” อันนำมาซึ่งความมั่นคงของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของทุกคน และมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรู้จักหาเงิน (How to Earn) การรู้จักออมเงิน (How to Save) การรู้จักใช้เงิน (How to Spend) และการรู้จักทำให้เงินออกงอก (How to Invest) การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) อย่างเหมาะสม จะช่วยให้ทุกคนสามารถจัดการกับเรื่องเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีแนวทาง การวางแผนทางการเงินมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนแรกควรมีการกำหนดเป้าหมายตามที่ต้องการ ขั้นตอนที่สอง มีการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงาน ขั้นตอนที่สาม ควรมีการเก็บเงินออมบางส่วน ขั้นตอนที่สี่ ควบคุมการใช้จ่ายเงิน ขั้นตอนที่ห้า บริหารภาระหนี้ ขั้นตอนที่หก จัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้และสร้างความเข้าใจในการลงทุน

การจดบันทึกเกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงิน ทำให้สามารถควบคุมการใช้จ่ายเงิน และสามารถวางแผนทางการเงินได้ การวางแผนทางการเงินที่ดีควรมีการเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินคือการตรวจสอบตนเอง เพื่อให้รู้สถานะทางการเงินที่แท้จริงในปัจจุบัน โดยเริ่มจากรวบรวมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของตนเองทั้งหมด และช่วยให้เรามองเห็นภาพรวมสถานการณ์ทางการเงินของตนเองได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง จากการที่ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการบริการวิชาการให้กับนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนพาณิชยการและเทคโนโลยี เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวนทั้งสิ้น 130 คน (สำนึกทะเบียนโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี พ.ศ. 2556) นักศึกษาส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 19-23 ปี จากการสอบถามนักศึกษาเบื้องต้น พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการทำบัญชีส่วนบุคคล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล นักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี เพื่อศึกษาพฤติกรรมวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาดังกล่าวเป็นการบูรณาการการบริการวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยกำหนดประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 130 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรคือ แบบสอบถาม (questionnaire) พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชี โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราซ (Alpha Conbach) มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.73 แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ การได้รับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา อาชีพของบิดา-มารดา ลักษณะที่อยู่อาศัย และบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ กับ ไม่ใช่

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้บริหารโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยผู้วิจัยได้อธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล และการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาเข้าใจโดยละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาวเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำผลการวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์

3. ข้อมูลด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและการสังเกตจากการทำบัญชีส่วนบุคคลข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำผลการวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ ร้อยละ 80.00 - 100.00 หมายถึง มากที่สุด

ร้อยละ 70.00 - 79.99 หมายถึง มาก

ร้อยละ 60.00 - 69.99 หมายถึง ปานกลาง

ร้อยละ 50.00 - 59.99 หมายถึง น้อย

ร้อยละ 0.00 - 49.99 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1-3 ดังนี้
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษา

พฤติกรรมการใช้เงิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านความจำเป็นพื้นฐาน	1.99	1.26	พอใช้	3
ด้านการศึกษา	2.35	1.36	ดี	1
ด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม	2.26	1.16	พอใช้	2
รวม	2.20		พอใช้	

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปาง พณิชยการและเทคโนโลยี มีพฤติกรรมการใช้เงินในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการใช้เงินอยู่ในระดับดี เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.35 รองลงมาคือ พฤติกรรมการใช้เงินด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 และน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมการใช้เงินด้านความจำเป็นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99

และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เงินของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ การได้รับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา บิดา-มารดา ลักษณะที่อยู่อาศัย และบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย พบว่า พฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาหญิง ค่าเฉลี่ยมากกว่านักศึกษาชาย ส่วนนักศึกษาที่กู้หรือไม่กู้เงินเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เงินในภาพรวมไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เงินสูงกว่าอาศัยอยู่บ้าน และอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เงินมากกว่า อยู่กับพ่อแม่และเพื่อน

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละของพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

การวางแผนการเงินส่วนบุคคล	ผลการวิเคราะห์	
	ร้อยละ	แปลผล
1. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการ	80.92	มากที่สุด
2. วางแผนหาเงิน / เปลี่ยนงาน	79.62	มาก
3. เริ่มเก็บเงินออม	66.87	ปานกลาง
4. ควบคุมการใช้จ่ายเงิน	46.15	น้อยที่สุด
5. บริหารภาระหนี้สิน	64.10	ปานกลาง
6. จัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้และความเข้าใจในการลงทุน	64.36	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	67.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 67.00 และพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 80.92 ด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานมีพฤติกรรมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.62 ส่วนด้านเริ่มเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาฯ และด้านการบริหารภาระหนี้สินมีพฤติกรรมในระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมร้อยละ 66.87, 64.36 และ 64.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่มีรายการรับ รายการจ่าย และเงินออมในระยะเวลา 1 เดือน

รายการรับ			รายการจ่าย		
รายการ	ร้อยละ	อันดับ	รายการ	ร้อยละ	อันดับ
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	25.25	2	ค่าอาหาร	25.56	1
รับเงินจากผู้ปกครอง	64.73	1	ค่าของใช้ส่วนตัว	4.20	7
รายได้จากการทำงานพิเศษ	10.02	3	ค่าเสื้อผ้า	4.09	8
			ค่าหอพัก	8.37	5
			ค่ารักษาพยาบาล	2.50	9
			ค่าโทรศัพท์	4.99	6
			ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา	18.40	2
			ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ	9.93	4
			ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	17.16	3
			เงินออม	4.80	
รวม	100.00		รวม	ร้อยละ	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 64.73 มีรายการรับมาจากผู้ปกครอง รองลงมาเป็นรายรับจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 25.25 และจากการทำงานพิเศษคิดเป็นร้อยละ 10.02 สำหรับรายการจ่าย ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้ส่วนตัว เช่น สบู่ แป้ง ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ และจากตารางที่ 3 ยังพบว่าจากรายรับของนักศึกษาจำนวนร้อยละ 100 มีรายจ่ายจำนวนร้อยละ 95.20 คงเหลือเงินออม ร้อยละ 4.80

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี มีพฤติกรรมการใช้เงินทั้ง 3 ด้าน อันได้แก่ พฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษา พฤติกรรมการใช้เงินด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม และพฤติกรรมการใช้เงินด้านความจำเป็นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม และด้านความจำเป็นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. นักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยีมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในระดับมากที่สุด พฤติกรรมด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานอยู่ในระดับมาก สำหรับพฤติกรรมด้านเริ่มต้นเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้และความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารภาระหนี้สิน มีพฤติกรรมด้านในระดับปานกลาง ส่วนด้านควบคุมการใช้จ่ายเงินมีพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุด

3. การบันทึกบัญชีส่วนบุคคลในระยะเวลา 1 เดือน นักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยีมีรายรับส่วนใหญ่มาจาก รับเงินจากผู้ปกครอง อันดับสองจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และรายได้จากการทำงานพิเศษ รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ รายรับคิดเป็นจำนวน ร้อยละ 100 มีรายจ่ายคิดเป็น จำนวนร้อยละ 95.20 เงินออมคิดเป็น ร้อยละ 4.80

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี โดยจำแนกพฤติกรรมการใช้เงินออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมการใช้เงินด้านความจำเป็นพื้นฐาน พฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษา และพฤติกรรมการใช้เงินด้านนันทนาการ

และกิจกรรมทางสังคม ภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการใช้เงินในระดับพอใช้ เมื่อศึกษารายด้านมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1.1 พฤติกรรมการใช้เงินด้านความจำเป็นพื้นฐานภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อศึกษาตามรายการพบว่า มีพฤติกรรมการซื้อของใช้ที่เป็นในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ แป้ง ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ และพฤติกรรมการวางแผนการใช้เงินในค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นพื้นฐาน อยู่ในระดับดี นักศึกษาต้องจ่ายค่าเช่าสำหรับที่พักอาศัยหรือหอพักระหว่างเรียน และนักศึกษาต้องจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษาชอบแต่งกาย ตามแฟชั่นและ นักศึกษาใช้เงินเพื่อซื้อ เครื่องสำอาง เช่น ลิปสติก น้ำหอม ครีม เครื่องแต่งหน้า ฯลฯ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของโสภณัท นุชนาด (2542: 14) ที่ได้กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่เห็นเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหมู่เพื่อน เช่น การแต่งกาย การไว้ทรงผม และการใช้ภาษาพูด จะเป็นแบบเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับเพื่อน ๆ และเป็นวัยที่แสดงหาฐานะทางสังคม (social status) ให้แก่ตนเองทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.2 พฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อศึกษารายข้อพบว่า มีพฤติกรรมการใช้เงิน อยู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการศึกษาค้นคว้า เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์งาน ค่าบริการอินเทอร์เน็ต ค่ายานพาหนะในการเดินทางมาเรียน เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความพยายามที่จะต้องการให้ผลการเรียนออกมาดี แล้วได้รับการยกย่องและยอมรับในสังคม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ชร บุญสวัสดิ์ (2550) ที่ศึกษาและพบว่า พฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวงษ์ พิมพ์พิสนธ์ (2546) ที่พบว่า พฤติกรรมใช้จ่ายเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในจังหวัดเลย ศึกษากรณีนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ประจำปี 2544 ที่พบว่าด้านความต้องการทางการศึกษา มีพฤติกรรมการใช้เงินในระดับสูงสุด สำหรับพฤติกรรมการใช้เงินด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยนักศึกษามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมการออกกำลังกาย เช่น ค่าสมาชิกฟิตเนส ค่าสระว่ายน้ำ ค่าครูฝึกโยคะ ฯลฯ นักศึกษาไปเที่ยวสถานบันเทิง เช่น เทค ผับ คาราโอเกะ และนักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการผ่อนสินค้า ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสุชา จันทน์เอม (2529: 84) ได้กล่าวว่าวัยรุ่นที่ต้องการเพื่อนมาก มักจะเจ็บใจแทนเพื่อน และอยากมีทุกอย่างเหมือนเพื่อน วัยรุ่นชอบที่จะคบเพื่อนเป็นกลุ่ม และแสดงออกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เป็นต้นว่ามีท่าทาง คำพูดแปลก ๆ การแต่งกายคล้ายคลึงกัน

2. สำหรับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในภาพรวมนักศึกษามีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 67.00 เมื่อศึกษารายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงาน ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานว่ามีการสำรวจตัวเองเพื่อสร้างความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อหรือทำงาน เช่น ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ความถนัดและความสามารถของตนเอง มีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ โสภณัท นุชนาด (2542: 14) ที่อธิบายลักษณะวัยรุ่นเป็นวัยที่สนใจการเลือกอาชีพเริ่มสำรวจความถนัด และความสนใจ ตลอดจนคุณลักษณะประจำตัวของตนว่าสามารถที่จะประกอบอาชีพใดหรือศึกษาต่อด้านใด และสอดคล้องกับกมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528: 6) ที่อธิบายถึงวิธีการตรวจสอบตนเอง (introspection) หรือบางที่เรียกว่า วิธีการพินิจภายในเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมภายใน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจของแต่ละคน วิธีการนี้จะให้บุคคลหรือผู้ที่กระทำของตนเอง เป็นการสำรวจความรู้ และความคิดของตนเองว่า การที่ตนได้กระทำสิ่งต่าง ๆ ไปแล้วนั้น เป็นเพราะอะไรจนถึงทำอย่างนั้น ส่วนเรื่องมีการวางแผนการปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายทางการเงินของท่านที่ได้กำหนดไว้ มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก

2.2 ด้านเริ่มเก็บเงินออม มีการกำหนดเป้าหมายในการออมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องมีการแบ่งเงินรายได้ไว้เป็นเงินออมสำหรับแผนการในอนาคต มีพฤติกรรมในระดับมาก ด้านการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง สำหรับด้านการแบ่งเงินไปลงทุน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด จึงควรมีการจัดการการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.8 มีความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงิน และสามารถทำตามนโยบายของรัฐบาลโดยแบ่งรายได้เป็น 4 ส่วน ใช้จ่าย 3 ส่วนและออม 1 ส่วน ส่วนใหญ่มีการจัดทำงบประมาณรายรับ-รายจ่าย แต่ละเดือนเป็นเวลา 1-2 ปี และเมื่อเปรียบเทียบพบว่า งบประมาณของค่าใช้จ่ายที่ตั้งไว้เท่ากับค่าใช้จ่ายจริงเป็นส่วนใหญ่ และกว่าร้อยละ 60.8 มักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น กรณีมีเงินเหลือกว่าร้อยละ 89.7 ของกลุ่มตัวอย่างนิคมฝากรธนาคาร

2.3 ด้านควบคุมการใช้จ่ายเงิน ในภาพรวมนักศึกษามีพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุดโดยมีการบันทึกรายรับและรายจ่ายของ มีการเก็บข้อมูลทางการเงินของตนเอง ซึ่งจำแนกเป็น รายได้ ค่าใช้จ่าย และเรื่องมีการจัดทำงบดุลส่วนบุคคล และงบรายได้ ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิดา โชติเสถียร (2553) กล่าวว่าไว้ว่าปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่พบส่วนใหญ่ 3 อันดับแรก คือ ไม่มีเวลาในการบันทึกบัญชี สายตาไม่ดี ไม่ได้บันทึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สำหรับด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้และความเข้าใจในการลงทุน มีพฤติกรรมในระดับปานกลางในด้านมีการสำรวจตนเอง ว่ามี

เป้าหมายที่จะลงทุนเพื่ออะไร ผลตอบแทนในการลงทุนมากแค่ไหน และยอมรับความเสี่ยงได้มากน้อยเพียงใด การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการลงทุนแต่ละประเภท เช่น สินทรัพย์ที่จะลงทุน ความเสี่ยง และผลตอบแทน และด้านการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และจิตวิทยามวลชน ที่มีอิทธิพลต่อทิศทางของตลาดการเงิน ในภาพรวมมีพฤติกรรมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโสภณัท นุชนาด (2542: 14) ที่ได้อธิบายถึงวัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มทำงานประกอบอาชีพทำธุรกิจหรือเล่าเรียนวิชาชีพ ซึ่งจะทำให้เขามีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงาน และยังได้มีอิสระทางการเงินจากครอบครัวอีกด้วย

3. จากการบันทึกบัญชีส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยีพบว่า ระยะเวลา 1 เดือน มีรายรับและรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนดังนี้ รายรับส่วนใหญ่มาจาก รับเงินจากผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 64.73 อันดับสอง จากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.25 และรายได้จากการทำงานพิเศษเป็นอันดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 10.02 รายจ่าย ส่วนใหญ่เป็นค่าค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 25.56 ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.40 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 17.16 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 9.93 ค่าหอพัก คิดเป็นร้อยละ 8.37 ค่าโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 4.99 ค่าของใช้ เช่น สมู๋ แป้ง ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 4.20 ค่าเสื้อผ้า คิดเป็นร้อยละ 4.09 ค่ารักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ ส่วนเงินออม คิดเป็นร้อยละ 4.80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลิสรา กฤตวรกาญจน์ (2552) ที่พบว่า ภาพรวมของพฤติกรรมการออมเยาวชนที่ศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้และรายจ่ายไม่สูงมากนัก เพราะฐานะทางครอบครัวไม่ค้ำค้ำ ส่วนเยาวชนที่ออมเงินไม่ได้เพราะ การมีค่าใช้จ่ายมาก จนใช้เงินเกินตัว รายรับมีไม่พอกับค่าใช้จ่าย ซึ่งเหตุผลของการไม่มีเงินออมเกิดจากอิทธิพลทางสังคมที่ทำให้นักเรียนมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ทั้งสิ้น จากการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีประสบการณ์ในการทำบัญชีส่วนบุคคลมาก่อนเป็นส่วนใหญ่สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิตา โชติเสถียร (2553) พบว่า ผลของการจัดทำบัญชีครัวเรือนพบว่า ส่วนใหญ่สมัครใจทำเอง รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ให้คำแนะนำ ซึ่งทำให้ความเห็นว่าการจัดทำครัวเรือนมีประโยชน์สูงสุดในด้านทำให้สามารถแบ่งเงินรายได้ออกเป็นเงินออม และเงินใช้จ่ายประจำลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นได้ ลดการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นและมีเงินออมเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพิจารณาหาแนวทางในการส่งเสริมและปลูกฝังการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

2. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบมีจิตสำนึกที่ดี ตลอดจนการประหยัดและการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของระบบสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น กิจกรรมฝึกอบรมการทำบัญชีส่วนบุคคลให้กับนักศึกษาทุกคน

3. ควรมีการฝึกอบรมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัย วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สุวรรณา เลาเหววิสุทธิ ที่ได้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ข้าพเจ้าทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ปรับใช้ในการทำงานปัจจุบันได้ และขอขอบพระคุณแรงสนับสนุนจากบุคลากร และคณะอาจารย์วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางทุกท่าน ที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเชา.

กุลิศรา กฤตวรกาญจน์. (2552). การพัฒนาพฤติกรรมการออมในเยาวชนโดยใช้กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อ

การพัฒนา: กรณีศึกษาเยาวชนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. (รายงานวิจัย), คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขต

กรุงเทพมหานคร. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ชนิตา โชติเสถียร. (2553). การศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ปกครองนักศึกษา

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ภาคพายัพ เชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ภาคพายัพเชียงใหม่.

พวงเพ็ชร บุญสวัสดิ์. (2550). พฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษา ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา. (รายงานการวิจัย).ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

มัญชิรี สุจริตธรรม. (2523). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

สุชา จันทน์เอม. (2529). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

โสภณัท นุชนาด. (2542). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.

อรอนงค์ ไชยบุญเรือง. (2552). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน) สาขาในอำเภอเมืองเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย), กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

Altfest, L. J. (2007). **Personal financial planning**. Boston, MA: McGraw-Hill Irwin.

Maslow, Abraham. (1970). **Motivation and Personnality**. New York: Harper and Row Publishers.

Likert, Rensis. (1967). **The Human Organization: Its Management and Value**.
New York: McGraw-Hill Book.
